

Effektrapport

Ung Företagsamhet Gävleborg 2023/2024

Ett samhälle där alla unga får utveckla sin företagsamhet

Det här är Ung Företagsamhet Gävleborg

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation och är en del av den globala organisationen Junior Achievement. Sedan 1980 har vi utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen UF-företagande. Sedan 2010 arbetar vi även på grundskolan.

Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. I Sverige har vi funnits i över 40 år, men det allra första UF-företaget startades redan 1919 i den amerikanska delstaten Massachusetts.

Siffrorna är från läsåret 2023/2024

3000+

Grundskoleelever har utvecklat sina entreprenöriella förmågor genom Ung Företagsamhets erbjudanden.

1137

Aktiva UF-företagare som fått möjlighet att utveckla sin företagsamhet under 2023/2024

250

Aktiva UF-alumner i Gävleborgs nätverk

Ung Företagsamhet har tre tryckta läromedel för grundskolan. Vårt samhälle, Se möjligheterna och Min framtid och ekonomi och flera digitala läromedel samt utbildningen UF-företagande på gymnasiet. Dessutom finns ett alumninätverk, UF alumni, bestående av före detta UF-företagare. Vi erbjuder läromedel, lärarhandledningar, fortbildning, bedömningsstöd, möjligheter till stipendier, utbyte med andra länder och inspiration för lärare, elever och skolledare.

Vi finns över hela Sverige, från norr till söder, med ett nationellt kansli och 24 regionala föreningar. Vi har över 150 engagerade medarbetare till hjälp för elever och lärare, och organisationen har en bred kompetens inom entreprenörskap. Organisationen drivs av stöd från offentliga medel och det privata näringslivet.

Ett samhälle där alla unga får utveckla sin företagsamhet

24 aktiva regioner i Sverige

38 824 UF-företagare i Sverige

12 396 UF-företag i Sverige

17 97 UF-lärare i Sverige

599 678 elever som drivit UF-företag sedan start

12 000 grundskolelärare i Sverige

Siffrorna är från läsåret 2023/2024

57000+10

Av Gävleborgs 10 kommuner är vi aktiva i alla.

Besökta elever under läsåret 2023/2024 i Gävleborg.

18

Av Gävleborgs 23 gymnasieskolor arbetar aktivt med vår processutbildning, UF-företagande.

44

Av Gävleborgs 140 grundskolor arbetar aktivt med något våra läromedel, Vårt Samhälle, Min framtid & Ekonomi och Idéer som gör det möjligt.

Kickoff

Varje år anordnas en kickoff för regionens UF-företagare med syfte att kickstarta det kommande läsåret. Under hösten 2023 samlades över 1 000 UF-företagare på Göransson Arena. Deltagarna fick möjligheten att delta i ett partnermingel, där de kunde knyta kontakter med potentiella rådgivare, framtida arbetsgivare och leverantörer. Samtidigt fick våra partnerföretag chansen att tidigt exponera sina varumärken för de unga entreprenörerna.

Efter minglet följde scenaktiviteter med flera inspirationsföreläsare, bland annat tidigare UF-företagare, så kallade UF-alumner, som delade med sig av sina erfarenheter från att driva UF-företag till att bli aktiebolag. På scenen bjöds det även på en rejäl dos av pepp och inspiration inför det kommande UF-året.

60 UF-Lärare

30 partnerföretag

1000+ UF-företagare

Rådgivarmingel

Under 2023 arrangerades två rådgivarmingel, ett i Gästrikland och ett i Hälsingland med syftet att stödja UF-företagarna i att hitta en extern rådgivare som kan fungera som bollplank för UF-företaget. Evenemanget erbjöd en värdefull möjlighet att utveckla nätverks färdigheter, förbättra sin muntliga framställning samt förfina sina presentationstekniker.

200 UF-företagare

70 UF-företag

50 partnerföretag

Ledare För En Dag

Ung Företagsamhet Gävleborg och En Bra Start anordnar tillsammans utbildningen, Ledare För En Dag. Där får UF-alumner chansen att utveckla sitt ledarskap genom att skugga en av Gävleborgs främsta ledare under en dag. Detta för att säkerställa återväxten av företagare, utbilda arbetskraft och framtida ledare i vår region.

Denna utbildning är ett exklusivt evenemang med max 10 platser för partnerföretag och alumner vardera.

**“DET ÄR ROLIGT ATT
FÅ CHANSEN ATT ‘GE
TILLBAKA’ OCH
STÖTTA UNGA**

LEDARE”

-Deltagande ledare, 2023

Alumninästet

UF alumni

Alumninästet är läsårets första tävling för UF-företagen. Där får UF-företagen möjlighet att visa upp sin pitchförmåga och ta emot värdefull feedback från UF-alumner som utgör jury i tävlingen.

Att delta i denna tävling möjliggör för UF-företagen att tidigt testa sitt företags paketering, affärsidé, presentationsförmåga och utmana sig att möta näringslivet, samtidigt som fina vinster står på spel.

33 UF-företag närvarande ✓

112 UF-företagare ✓

10 UF-alumner ✓

Partnerföretag som värd för eventet ✓

Regionala UF-mässan

Den regionala mässan syftar till att skapa ett forum där entreprenörskap är i fokus. UF-mässan är Gävleborgs största arena för unga entreprenörer.

Under mässan 2024 erbjöds närmre 800 UF-företagare ett säljtillfälle och monterplats, vilket medför förberedelser av montrar, säljpitchar och produkter. Detta samtidigt som cirka 50 % av UF-företagen förbereder sig inför de 14 olika tävlingskategorierna som finns.

På plats under dagen var även 55 grundskoleelever som utställare. Där fick eleverna visa upp sitt arbete med projektet grundskoleutmaningen tillsammans med ett partnerföretag.

Utöver detta var cirka 30 UF-alumner på plats för att arbeta på mässan, delta i juryarbete och mingla på partnerträffarna.

För partners möjliggörs deltagande på mässan genom juryarbete, utställarplats på mässgolvet samt att vara mässpartner. Föregående mäsas hade 15 utställande partners varav 30 personer, 115 jurydeltagare och 12 mässpartners.

3000 + 30 UF-alumner
Besökare på mässan

55 Grundskoleelever

60 UF-lärare

145 Jurydeltagare och utställande partners

800 Utställande UF-företagare

Årets Samhällsaktör

2023

Ung Företagsamhet utsågs till Årets samhällsaktör 2023, i kategorin ledarskap. För sitt arbete med att ge unga möjlighet att pröva sina idéer, förmågor att leda sig själva och andra och för sin dokumenterade samhällspåverkande effekt.

Årets samhällsaktör delas ut av Gullers Grupp tillsammans med Dagens industri till en person eller organisation som ser bortom den egna nyttan, har en systempåverkan och en positiv effekt på samhällsutvecklingen. Priset delas ut i tre kategorier: hållbarhet, ledarskap och innovation för att lyfta fram insatser som går utöver det vanliga.

- Att Ung Företagsamhet har utsetts till Årets samhällsaktör, kategori ledarskap, är ett bevis på att vi har en stor och positiv samhällspåverkan och utmärkelsen stärker oss i vårt fortsatta arbete. Jag är stolt över vår organisation som arbetar för att få alla unga att tro på sig själva, sina idéer och att de ska få utveckla sin företagsamhet. Vi ger unga rätt förutsättningar att leda sig själv och andra, dessa egenskaper är allt viktigare i en orolig tid med en snabbföränderlig arbetsmarknad som ställer höga krav på dagens unga, säger Tove Jarl, vd på Ung Företagsamhet.

- Det är ett verkligt kvitto på Ung Företagsamhets betydelse för barn och unga i Sverige, både i grundskolan och gymnasiet. Dagens unga är morgondagens entreprenörer och medarbetare och genom oss får de verktyg att utveckla sitt självledarskap, öka sitt självförtroende och få större egenmakt över sin framtid. Kort sagt, genom att stärka våra ungdomar bidrar Ung Företagsamhet till en positiv samhällsutveckling, säger Carola Lemne, styrelseordförande för Ung Företagsamhet.

Juryns motivering:

”För att de hjälper unga att förstå hur företagsamhet fungerar i praktiken. De ger ungdomar möjlighet att pröva sina idéer under trygga former, samverka med olika aktörer samt leda sig själva och andra. Genom sin uthållighet, bredd och förmåga att samla såväl skola, som näringsliv och kommunledningar över hela Sverige har Ung företagsamhet stort genomslag och dokumenterad samhällspåverkande effekt.”

Vi skapar företagsamma människor - för en positiv samhällsutveckling

I en tid av ekonomisk osäkerhet och prövningar både på nationell och individuell nivå är det viktigare än någonsin att vi ger unga rätt verktyg och förutsättningar att möta sin framtid. Att få träna sin företagsamhet under hela skolgången – både på grundskolan och i gymnasiet – är ett sådant verktyg. I över 40 år har vi på Ung Företagsamhet utbildat nästan 600 000 gymnasieelever i entreprenörskap. Det här läsåret slår vi nytt rekord med hela 38 824 gymnasieelever som driver UF-företag. Vi finns även på hälften av Sveriges grundskolor, genom våra läromedel och utbildningar samt driver vårt nätverk UF alumni som ger unga entreprenörer personlig utveckling, drivkraft att växa och ett unikt kontaktnät.

Genom oss får elever i grundskolan och gymnasiet utlopp för sina kreativa idéer, utvecklar förmågor som att samarbeta, ta ansvar och får ökat självförtroende och självledarskap. De utvecklar sina entreprenöriella förmågor – sin företagsamhet – vilket kommer vara eftertraktat på morgondagens arbetsmarknad oavsett om de startar eget eller blir anställda. För företagsamma människor behövs på alla företag och i hela samhället – för en positiv samhällsutveckling.

Vi ger unga på så sett dubbel trygghet. Forskning visar också att tidigare UF-företagare:

- kommer snabbare ut på arbetsmarknaden och har färre arbetslöshetsdagar
- startare oftare företag som anställer fler
- tjänar mer.

Att vi utsågs till Årets samhällsaktör, kategori ledarskap, 2023 (läs mer i SvD bilagan) är ett kvitto på att våra metoder har en positiv effekt på samhället.

I SvD's bilaga finns fler exempel från vår verksamhet. Vi är stolta över våra resultat – men inte nöjda.

Ung Företagsamhet verkar för att ge alla unga, oavsett bakgrund, chansen att utveckla sin företagsamhet under hela sin skolgång. Vi står redo att stötta fler skolor, lärare och elever, men då behöver förutsättningarna ändras och där kan såväl regering, Skolverket, huvudmän och många fler bidra.

Vi vill att;

- entreprenörskap som ämne blir obligatoriskt på alla program och ger meritpoäng
- regelverket för UF-företagare förenklas
- entreprenörskap finns i ämnen inom grundskolan (samhällskunskap och teknik). Så eleverna verkligen får träna sina entreprenöriella färdigheter tidigt.

Det är inte lätt, varken som ung eller vårdnadshavare, att välja en framtida väg redan i skolan. Men oavsett inriktning ger entreprenörskap unga ett försprång in i framtiden då de tar med sig en rad fördelar in i arbetslivet. Att utveckla sin företagsamhet ger en trygghet inför framtiden, och stora möjligheter att fylla den med just det som man är bra på och drivs av. Helt enkelt schyssta förutsättningar att få ett bra och kul jobb. Eller att skapa sig ett. Oavsett arbetsmarknad.

/Tove Jarl, vd Ung Företagsamhet

Läs bilagan i SvD i sin helhet genom att scanna QR-koden

Ung Företagsamhet bidrar till ett mer jämställt näringsliv

För få kvinnor startar, äger och driver företag i Sverige. Genom att synliggöra en bredd av förebilder, hjälpa unga kvinnor att hitta sina individuella drivkrafter och att avdramatisera misslyckanden, hoppas Ung Företagsamhet bidra till att kvinnor ska bli lika självklara som män i rollen som företagare.

Fler kvinnor på chefspositioner

Nästan 5 av 10 chefer i UF-företagen (med titel vd eller företagsledare) var kvinnor (45 %) medan motsvarande siffra för det privata näringslivet enligt SCB, (Statistiska centralbyrån) är drygt 3 av 10 (32 %).

Startar oftare eget företag

Forskning visar att kvinnor med UF-bakgrund är hela 80 procent mer sannolika att starta aktiebolag än de som inte fått samma möjlighet och att tidigare UF-företagare har 44 procent högre sannolikhet att bli chefer.

Högre andel kvinnor

Av rekordmånga gymnasieelever som startade UF-företag i Sverige 2023/2024, 38 824 elever, var andelen kvinnor/män jämnt fördelat (45/55 %). Av Sveriges cirka 500 000 företagare är bara omkring var tredje kvinna enligt Ekonomifakta. Genom UF-året får eleverna både färdigheter och självförtroende att bli företagsledare.

Dominerar i delade företag

Av UF-företag som drivs av både killar och tjejer (2 186 UF-företag) har 55 procent en kvinna som företagsledare/vd, jämfört med 45% manliga ledare läsåret 2023/2024.

Utvecklas mer än män

Forskning visar också att tjejer och kvinnor utvecklas mer än pojkar och män när de får utbildning i entreprenörskap, exempelvis kring egenskaper som att nätverka och finansiell kunskap, vilket tidigare setts som hinder för kvinnligt entreprenörskap.

Ungas företagsamhet 2024

En AI-analys av affärsidéer från 2023/2024 års 12 356 UF-företag.

Vad driver våra framtida entreprenörer – och vilka trender kan forma morgondagens näringsliv? Nu släpper Ung Företagsamhets en ny rapport baserad på drygt 12 000 UF-företags affärsidéer.

I år slår Ung Företagsamhet rekord då 38 824 gymnasieelever startade UF-företag. Totalt handlar det om 12 359 UF-företag över hela landet. Nu presenterar den ideella och politiskt obundna organisationen sin nya rapport "Ungas företagsamhet 2024" där affärsidéerna från samtliga UF-företag har analyserats, både genom AI och manuellt. I rapporten presenteras vilka trender och drivkrafter dagens unga entreprenörer har, något som kan ge en fingervisning om morgondagens företagande.

Några exempel på trender och drivkrafter är:

Individualism snarare än idealism

För några år sedan var det vanligt att UF-företag hade välgörenhet som affärsidé, sådana tongångar är betydligt mindre framträdande idag. UF-företagen väljer hellre att vara livsstilsbejakande och använda sig av begrepp som "unikt" och "personligt" när de beskriver sina affärsidéer. Trenden speglar resultatet i Ungdomsbarometerens senaste generationsrapport. Där uppger ungdomarna att "tjäna pengar" är det näst viktigaste i livet just nu.

- Det är inte så konstigt att unga ifrågasätter samtiden och söker sig till en livsbejakande individualism i en tid när vuxenvärlden är upptagen med stora och svåra frågor.

Läs hela rapporten genom att scanna QR-koden bredvid

Det betyder inte att UF-företagare inte är intresserade av att bidra till något större, däremot är det betydligt vanligare att de har som ambition att stötta yngre målgrupper jämfört med att rikta in sig mot specifika samhällsfrågor, säger Carsten Greiff, ansvarig för analys och utveckling hos Ung Företagsamhet som sammanställt rapporten.

Hållbarhet – för affärernas skull

Ord som "hållbarhet" och "miljö" är centrala, särskilt bland företag som tillhandahåller varor, men samtidigt är det många UF-företag som använder liknande begrepp i förbifarten. De väljer snarare att ägna mer kraft åt att definiera sin unicitet än att i detalj beskriva hur deras företagande bidrar till en grönare framtid.

- UF-företagarna tycker att hållbarhetsperspektivet är viktigt, men de har även identifierat den affärsmässiga nyttan av att positionera sig som hållbara. Hållbarhet har blivit en hygienfaktor snarare än ett radikalt ställningstagande. Medan stora delar av näringslivet brottas med sin gröna omställning har morgondagens företagare hunnit skaffat sig ett försprång – tack vare sin gröna utgångspunkt, säger Carsten Greiff.

Hälsosamt snygg livsstil

UF-företag inom kategorin "Mat och dryck" understryker ofta produkternas funktionella inslag, exempelvis att de stärker immunförsvaret eller ger en "energiboost". Försäljningsargument som att det ska vara snabbt, smidigt och enkelt att tillgodose kroppens näringsbehov är vanligt förekommande. Däremot saknas helt UF-företag som torgför olika former av hälsofrämjande kosthållning, exempelvis "clean eating".

Vi jobbar med de globala målen

4 GOD UTBILDNING

GOD UTBILDNING

Utbildning är en av de viktigaste grunderna för ett välmående samhälle och Ung Företagsamhet bidrar genom att ge unga i alla åldrar möjlighet att utveckla sin företagsamhet. Därför inkluderar vårt erbjudande såväl grundskolan som gymnasiet, samt ett alumninätverk efter skoltiden.

5 JÄMSTÄLLDHET

JÄMSTÄLLDHET

Ung Företagsamhet utbildar framtidens kvinnliga beslutsfattare genom att de redan på gymnasiet får träna på rollen och få en inblick i vad rollen innebär. Ung Företagsamhet vill bidra till ett mer jämställt näringsliv och ser en stark korrelation mellan UF-företagande och kvinnligt entreprenörskap. Kvinnor som drivit UF-företag är 80% mer sannolika att starta aktiebolag och har 44% större sannolikhet att bli chefer. Hälften av UF-företagen har en kvinnlig VD. Ung Företagsamhet är nominerade till jämställdhetspriset 2023.

8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

89 % av UF-företagarna anser att de fått större kunskap och insikt om företagande. Genom teori och praktik ger vi eleverna kunskap och verktyg för ekonomisk tillväxt och hållbara arbetsplatser. Vårt nära arbete med näringslivet minskar också tröskeln för många unga när de söker praktik eller anställning. Många elever upplever att det är lättare att initiera kontakt med potentiella arbets- eller uppdragsgivare efter övningarna i vår processutbildning UF-företagande.

10 MINSKAD OJÄMLIKHET

MINSKAD OJÄMLIKHET

Inkludering är central i vår verksamhet och vi arbetar för att alla oavsett kön, funktionsvariation, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk ställning blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet. Vi ger barn och unga chansen att träna och utveckla förmågor som gör det möjligt för dem att delta i och påverka samhällsutvecklingen.

11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

Genom att bidra till ungas egenmakt över sin ekonomi och genom att inspirera framtidsentreprenörer att tänka socialt och ekologiskt hållbart, så bidrar Ung Företagsamhet till att bygga hållbara städer och samhällen. I Gävleborg arbetar vi hårt med att nå vårt ytmässigt stora län med mindre samhällen, landsbygder och städer. Ung Företagsamhet vann Årets Samhällsaktör 2023. Ett pris som delas ut av Gullers grupp och Dagens Industri.

12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

Idag går det inte att starta företag utan någon form av hållbarhetstänk. Därför erbjuder vi koncept såsom Hållbarhetskollen till alla UF-företagare och prisar årligen de mest socialt och ekologiskt hållbara UF-företagen i Gävleborg och Sverige. Vi vill inspirera UF-företag till att göra gott och ser idag hur innovationer och initiativ från UF-företag bidrar till ett mer hållbart samhälle. På grundskolan arbetar eleverna med globala utmaningar levererade från våra partnerföretag.

FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

Vi arbetat aktivt med självledarskap som gör det lättare och mer självklart för barn och unga att ta plats och göra sin röst hörd. Längst ner på Ung Företagsamhets logga står texten "A member of JA Worldwide", vilket vi bär med rejäl stolthet. Moderorganisationen Junior Achievement blev 2022 och 2023 nominerad till Nobels fredspris för sitt arbete med att ge unga människor egenmakt över sin ekonomi.

GENOMFÖRANDE OCH PARTNERSKAP

Som en del av JA Worldwide har Ung Företagsamhet ett internationellt nätverk med över 120 systerorganisationer och tillsammans har vi utbildat nästan 13 miljoner unga människor världen över. Genom att värna våra internationella relationer bygger vi broar mellan länder och drar lärdom av varandra.

Dessutom bidrar UF-företagen med vanligt förekommande affärsidéer till de globala målen med:

Vad bidrar vi till?

Vi bidrar till att bryta ungas utanförskap

Vi bidrar till att underlätta näringslivets framtida kompetensförsörjning

Vi bidrar till ett mer jämställt och inkluderande näringsliv

Tack!

Tack vare er har 1137 UF-företagare på gymnasiet & ca. 3000 grundskoleelever under läsåret 2023/2024 fyllt på sin egna verktygslåda med kunskaper och erfarenheter som gör dem bättre rustade för framtiden.

Genom att investera i Ung Företagsamhet Gävleborg bidrar ni till ett större sammanhang, ökad samhällsnytta och ni tar ansvar för framtidens utveckling. Er investering gör det även möjligt för ungdomar att arbeta med intraprenöriella och entreprenöriella förmågor.

Tack för att ni tillsammans med oss tar ansvar och hjälper oss att göra Gävleborgs framtida näringsliv ännu bättre.

Ung Företagsamhet Gävleborg

